

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΤΜΗΜΑ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΥΣΙΚΗΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2013, ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΟΠΤΙΚΗΣ 5^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΕΜΦΕ
I. ΖΕΡΓΙΩΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 2 ΩΡΕΣ

Θέμα 1^ο (2,5 μονάδες)

Να αποδείξετε, με χρήση διαγραμμάτων οπτικών ακτίνων την εξίσωση των λεπτών φακών και την σχέση του Νεύτωνα για την απεικόνιση αντικειμένου με συγκλίνοντα φακό.

Εξίσωση λεπτών φακών

$$\frac{1}{s} + \frac{1}{s'} = \frac{1}{f}$$

Σχέση Νεύτωνα για την εξίσωση των φακών

$$x_o x_i = f^2$$

s είναι η απόσταση αντικειμένου-φακού, s' είναι η απόσταση φακού-ειδώλου
x_o είναι η απόσταση αντικειμένου και πρώτης εστίας, x_i είναι η απόσταση δεύτερης εστίας και ειδώλου.

Θέμα 2^ο (2,5 μονάδες)

Μονοχρωματικό φως προσπίπτει σε σειρά οπτικών στοιχείων, S1: Γραμμικός πολωτής με τον άξονα πόλωσης σε γωνία -45° ως προς τον άξονα των y, S2: Πλακίδιο λ/4 με τον αργό άξονα παράλληλο προς τον οy, S3: Πλακίδιο λ/4 με τον αργό άξονα παράλληλο προς τον οy, S4: Γραμμικός πολωτής με τον άξονα πόλωσης σε γωνία -45° ως προς τον άξονα των y. Να βρείτε την κατάσταση πόλωσης μετά από κάθε οπτικό στοιχείο και να υπολογίσετε την ένταση ακτινοβολίας, μετά το 4^ο στοιχείο, ως ποσοστό της αρχικής (προσπίπτοντας) έντασης ακτινοβολίας.

Θέμα 3^ο (2,5 μονάδες)

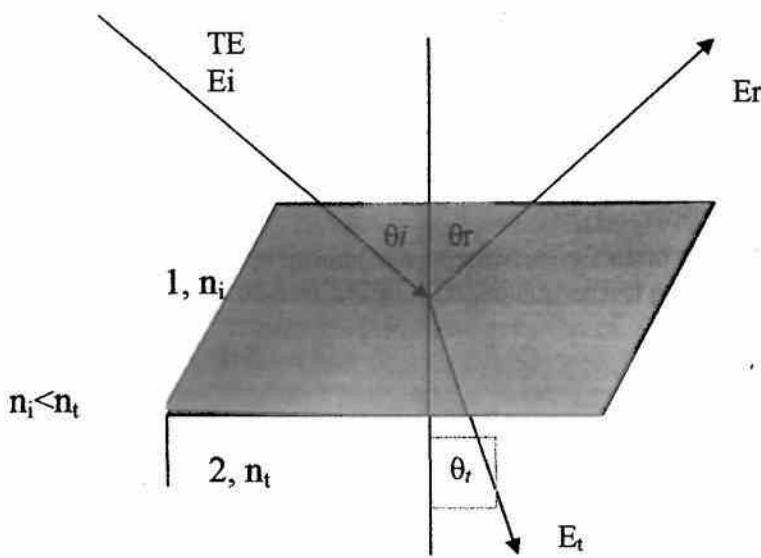
Υποδείξτε την πειραματική διαδικασία με την οποία, χρησιμοποιώντας μόνο πλακίδια καθυστέρησης φάσης ($\lambda/2$ ή/και $\lambda/4$) θα μετατρέψτε μια γραμμικά πολωμένη δέσμη φωτός σε a) γραμμικά πολωμένη με επίπεδο πόλωσης κάθετα στο αρχικό, β) δεξιόστροφα κυκλικά πολωμένη και γ) αριστερόστροφα κυκλικά πολωμένη.

Θέμα 4^ο (2,5 μονάδες)

Ορίζουμε ως συντελεστές ανάκλασης πλάτους και διάδοσης πλάτους μίας δέσμης ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας, τα μεγέθη $r_{\parallel(\perp)} \equiv E_{r,\parallel(\perp)} / E_{i,\parallel(\perp)}$ και $t_{\parallel(\perp)} \equiv E_{t,\parallel(\perp)} / E_{i,\parallel(\perp)}$, όπου οι δείκτες $\parallel$ ($\perp$) αντιστοιχούν στις περιπτώσεις που το ηλεκτρικό πεδίο του ηλεκτρομαγνητικού κύματος είναι πολωμένο παράλληλα ή κάθετα στο επίπεδο πρόσπτωσης (A). Αν οι παραπάνω

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΤΜΗΜΑ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΥΣΙΚΗΣ

συντελεστές δίνονται από τις σχέσεις Fresnel (βλ. τυπολόγιο) να υπολογιστούν οι συντελεστές ανάκλασης έντασης για δέσμη πολωμένη κάθετα και παράλληλα στο επίπεδο πρόσπτωσης-ανάκλασης-διάδοσης, για τις περιπτώσεις. Έστω επίπεδο μονοχρωματικό κύμα ~~πρόσπτωσης~~ προσπίπτει σε επίπεδη επιφάνεια (τ και t είναι οι συντελεστές πλάτους ανάκλασης και διέλευσης αντίστοιχα από το μέσο 1 στο 2). Θεωρείστε επίπεδο κύμα που προσπίπτει από μέσο 1

στο μέσο 2. Οι δείκτες διάθλασης των δύο μέσων είναι n_1 και n_2 .

Σχεδιάστε τις $R_{\perp}$, $R_{\parallel}$ σαν συνάρτηση της γωνίας πρόσπτωσης για $n_t > n_i$ ($n_t/n_i = 3$) και για $n_t < n_i$ ($n_t/n_i = 0,5$).

Χρήσιμες σχέσεις

$$\theta_{\text{προσπ}} = \theta_{\text{ανάκλ}}, \quad n_1 \sin \theta_1 = n_2 \sin \theta_2$$

$$r_{\perp} \equiv \left(\frac{E_r^0}{E_i^0} \right)_{\perp} = \frac{n_i \cos \theta_i - n_t \cos \theta_t}{n_i \cos \theta_i + n_t \cos \theta_t},$$

$$t_{\perp} \equiv \left(\frac{E_r^0}{E_i^0} \right)_{\perp} = \frac{2 n_i \cos \theta_i}{n_i \cos \theta_i + n_t \cos \theta_t},$$

$$r_{\parallel} \equiv \left(\frac{E_r^0}{E_i^0} \right)_{\parallel} = \frac{n_t \cos \theta_i - n_i \cos \theta_t}{n_t \cos \theta_i + n_i \cos \theta_t},$$

$$t_{\parallel} \equiv \left(\frac{E_r^0}{E_i^0} \right)_{\parallel} = \frac{2 n_i \cos \theta_i}{n_t \cos \theta_i + n_i \cos \theta_t}$$